

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka (soudce zpravodaj), Miloslava Výborného a soudkyň Lenky Kaniové a Daniely Zemanové v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábřeží E. Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření JUDr. Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, se sídlem nám. Hrdinů 3, Praha 4, proti odpůrci: politické hnutí **Šance pro Duchcov**, IČ 03251501, se sídlem Jungmannova 1337/24A, Duchcov, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I. Návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Šance pro Duchcov **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 14. 2. 2017 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Šance pro Duchcov (dále jen „odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že odpůrce opakovaně nesplnil svou zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně úplné výroční finanční zprávy, a to za roky 2014 a 2015. V tomto směru odkázala na usnesení Poslanecké sněmovny č. 761 z 27. schůze konané 21. 5. 2015, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a hnutí za rok 2014, a na usnesení Poslanecké sněmovny č. 1232 ze 47. schůze konané dne 25. 5. 2016, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2015. Odpůrce sice výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015 předložil dodatečně dne 7. 6. 2016, avšak ani jedna ze zpráv neobsahovala zprávu auditora o ověření roční účetní závěrky s výrokem bez výhrad. Nesplnění této zákonné povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod pro pozastavení činnosti odpůrce Nejvyšším správním soudem.

[2] Odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že v reakci na návrh na pozastavení činnosti nechal provést účetní audit a výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015 doplněné o zprávy auditora zaslal Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny.

[3] Navrhovatelka v replice uvedla, že výroční finanční zprávy odpůrkyně byly Poslanecké sněmovně dodatečně doručeny dne 7. 6. 2016, avšak nezahrnovaly zprávu auditora o ověření roční účetní závěrky s výrokem bez výhrad. K doplnění zaslánému Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny v březnu 2017 se navrhovatelka nevyjádřila.

[4] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud s presumovaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Návrh na pozastavení činnosti odpůrce není důvodný.

[6] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. 12. 2016, vyplývala povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. 4. Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. 12. 2016, může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu mimo jiné s § 17 až § 19.

[7] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého s. ř. s. Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[8] Novelou zákona o politických stranách, provedenou zákonem č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl s účinností od 1. 1. 2017 zřízen Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, na nějž přejdou kontrolní pravomoci v oblasti dohledu nad hospodařením stran a hnutí, dosud vykonávané Poslaneckou sněmovnou (§ 19f zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Namísto Poslanecké sněmovny budou politické strany a hnutí předkládat své výroční finanční zprávy tomuto úřadu (§ 19h zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Stále platí, že nesplnění této povinnosti bude důvodem pro podání podnětu vládě k podání návrhu Nejvyššímu správnímu soudu na pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí (§ 14 odst. 1 zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Nicméně podle přechodných ustanovení (čl. II bod 2 části první zákona č. 302/2016 Sb.) je zřejmé, že odpůrce má i nyní plnit povinnost předložit výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015 (případně též 2016) vůči Poslanecké sněmovně, která splnění povinnosti posoudí naposledy ve lhůtě do 7. 6. 2017, a že se splnění této povinnosti posuzuje podle zákona o politických stranách v dosavadním znění. Agendu výročních finančních zpráv politických stran a hnutí předá Poslanecká sněmovna nově zřízenému úřadu až letos, nejpozději do 30. 9. 2017 (čl. II bod 1 části první zákona č. 302/2016 Sb.).

[9] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle usnesení Poslanecké sněmovny č. 761 z 27. schůze konané 21. 5. 2015, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a hnutí za rok 2014 [část II písm. b) bod 60], a usnesení Poslanecké sněmovny č. 1232 ze 47. schůze konané dne 25. 5. 2016, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2015 [část II písm. b) bod 60], odpůrce nepředložil finanční zprávy za roky 2014 a 2015. Poslanecká sněmovna proto požádala vládu o podání návrhu na pozastavení jeho činnosti, jak se také stalo. Odpůrce následně dne 7. 6. 2016 doplnil výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015, ty však neobsahují zprávy auditora o ověření roční účetní závěrky.

[10] Ze sdělení Ing. M. H., tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, ze dne 4. 4. 2017, č. j. PS2017/4200 2017/KV/328, vyžádaného Nejvyšším správním soudem pro účely tohoto řízení, vyplývá, že odpůrce dne 10. 3. 2017 zaslal Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny zprávy auditora Ing. Pavla Holuba o ověření roční účetní závěrky, který potvrdil, že účetní závěrky za roky 2014 a 2015 podávají věrný obraz aktiv a pasiv odpůrce. Předložené dokumenty byly zároveň Nejvyššímu správnímu soudu zaslány v kopii.

[11] Na základě zjištěných skutečností a s přihlédnutím k § 96 s. ř. s. Nejvyšší správní soud uzavřel, že výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015 po jejich doplnění ze dne 10. 3. 2017 splňují veškeré zákonné náležitosti požadované § 18 odst. 1 zákona o politických stranách.

[12] Byť odpůrce nesplnil své zákonné povinnosti za roky 2014 a 2015 v termínu stanoveném v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, své pochybení dodatečně napravil. Za této situace by bylo zjevně protismyslné činnost odpůrce pozastavit, neboť by tím nebyl respektován účel předmětného právního institutu, jímž je vytvoření právního rámce pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany nebo hnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2004, č. j. Pst 12/2003 - 48, publ. pod č. 348/2004 Sb. NSS, ze dne 4. 2. 2015, č. j. Pst 19/2014 - 47, nebo ze dne 17. 3. 2016, č. j. Pst 10/2015 - 61).

[13] Pro rozhodnutí o návrhu na pozastavení činnosti odpůrce přitom není podstatné, že v době rozhodování soudu nebylo zatím přijato příslušné usnesení Poslanecké sněmovny, které by konstatovalo úplnost předmětných výročních finančních zpráv odpůrce. Z textu zákona o politických stranách lze dovodit, že výroční finanční zprávy jsou Poslanecké sněmovně předkládány „*ke informaci*“ a slouží zejména k naplnění principu transparentnosti financování politických stran a hnutí jakožto základních prvků, na kterých je založen celý politický systém. Usnesení Poslanecké sněmovny potvrzující, že politická strana nebo politické hnutí odstranily protizákonný stav, je významné v případech, kdy již došlo k pravomocnému pozastavení činnosti této strany nebo hnutí a kdy tímto usnesením Poslanecká sněmovna uznala stanovenou povinnost za splněnou. Tím se činnost strany nebo hnutí považuje za řádně obnovenou (§ 14 odst. 3 zákona o politických stranách). Pokud k pozastavení činnosti nedošlo a byl pouze podán příslušný návrh, usnesení Poslanecké sněmovny popsany význam nemá. Není proto důvodné, aby Nejvyšší správní soud vyčkával schválení předmětného usnesení nebo aby jím fakticky podmiňoval rozhodnutí ve věci samé. Pro takový postup není dána zákonná opora a nebyl by ani v souladu s účelem a smyslem zákona o politických stranách (srov. rozsudky č. j. Pst 12/2003 - 48 nebo č. j. Pst 10/2015 - 61).

[14] Nejvyšší správní soud proto návrh na pozastavení činnosti odpůrce zamítl.

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Byť byl odpůrce ve věci úspěšný, z obsahu spisu neplyne, že by mu v tomto řízení vznikly jakékoliv náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politické hnutí **je oprávněno** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 5. dubna 2017

Tomáš Langášek
předseda senátu